

Imię i nazwisko:

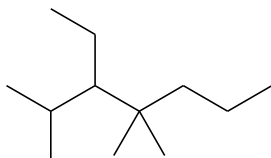
Nr albumu:

Zad. 1. Wykonaj polecenia:

- (1) przedstaw wzór związku wynikający z podanej nazwy;
 (2) stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, oceń zgodność podanej nazwy z zasadami Nazewnictwa związków organicznych;
 (3) w przypadku nazw nie zgodnych z ww. zasadami, podaj nazwę prawidłową.

1) 3-etylo-2,4,4-trimetyloheptan

Wzór

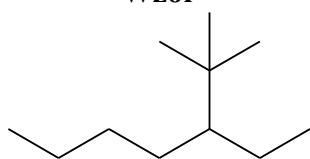
Podana nazwa

- jest zgodna
 nie jest zgodna

Prawidłowa nazwa

2) 3-(1,1-dimetyloetylo)heptan

Wzór

Podana nazwa

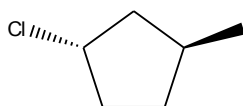
- jest zgodna
 nie jest zgodna

Prawidłowa nazwa

3-etylo-2,2-dimetyloheptan

3) *trans*-1-metylo-4-chlorocyklopentan

Wzór

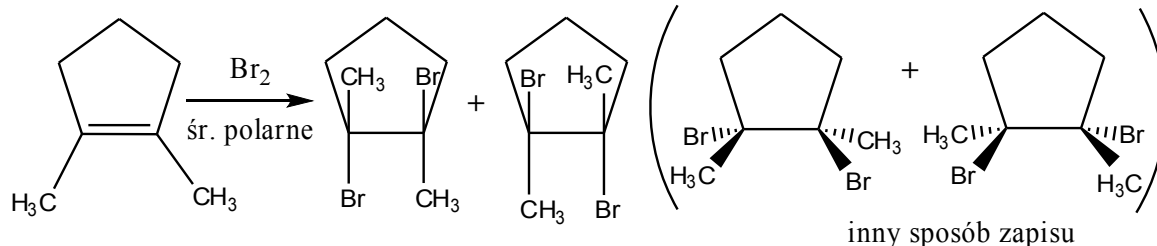
Podana nazwa

- jest zgodna
 nie jest zgodna

Prawidłowa nazwa

trans-1-chloro-3-metylocyklopentan**Zad. 2.** Na 1,2-dimetylocyklopent-1-en podziałano bromem (Br₂) w środowisku polarnym. Wykonaj następujące polecenia.

(1) Przedstaw wzory przestrzenne produktów reakcji.

(2) Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż **prawdziwe** stwierdzenie:

- (a) Otrzymane związki są enancjomerami
 diastereoizomerami
- (b) Mieszanina produktów wykazuje czynność optyczną
 nie wykazuje czynności optycznej

(3) Uzasadnij odpowiedź udzieloną w poleceniu (2b).

Enancjomeryczne produkty powstają w ilościach równomolowych (mieszanina racemiczna). Mieszanina racemiczna (inaczej, racemat) nie wykazuje czynności optycznej, ponieważ skręcalności jej składników (enancjomerów) znoszą się wzajemnie.

Wydział IChIP; Chemia Organiczna, Egzamin 17.09.2010 (termin 3)

Zad. 3. Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wybierz prawdziwe stwierdzenie.	
	Wzór przedstawia izomer ☐ <i>E</i> ☐ <i>Z</i>
	Wzór przedstawia izomer ☐ <i>E</i> ☐ <i>Z</i>
	Wzór przedstawia izomer ☐ <i>R</i> ☐ <i>S</i>
	Wzór przedstawia izomer ☐ <i>cis</i> ☐ <i>trans</i>
	Wzór przedstawia izomer ☐ <i>meta</i> ☐ <i>orto</i>
	Wzór przedstawia konformację ☐ synklinalną ☐ antyklinalną
	Struktury A i B przedstawiają ☐ różne związki ☐ ten sam związek
	Związek ☐ wykazuje czynność optyczną ☐ nie wykazuje czynności optycznej
	Konformery A i B mają ☐ taką samą energię wewnętrzną ☐ różną energię wewnętrzną.

Wydział IChIP; Chemia Organiczna, Egzamin 17.09.2010 (termin 3)

Zad. 4. Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż wpływ danego podstawnika na pierścień aromatyczny w reakcji aromatycznej substytucji elektrofilowej (S_E).

Podstawnik	Aktywujący	Deaktywujący
-NHC(O)CH ₃	☐	☐
-CHO	☐	☐
-COOH	☐	☐
-OCH ₃	☐	☐
-Cl	☐	☐
-OH	☐	☐
-SO ₃ H	☐	☐
-C(O)OCH ₃	☐	☐
-CH ₂ CH ₃	☐	☐
-NO ₂	☐	☐

Zad. 5. Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż reakcję, której odpowiada dana cecha charakterystyczna.

Cecha charakterystyczna reakcji	Reakcja S _N 1	Reakcja S _N 2
Szybkość reakcji zależy od szybkości jonizacji halogenku alkilowego, a nie zależy od stężenia nukleofila, ponieważ nie bierze on udziału w tym etapie reakcji.	☐	☐
Reakcja przebiega szybciej, gdy grupa alkilowa w substracie jest metylowa lub pierwszorzędowa (1°) i wolniej, gdy jest trzeciorzędowa (3°).	☐	☐
Jeśli atom halogenu w halogenku alkilowym jest przyłączony do asymetrycznego atomu węgla, to produkt reakcji powstaje w postaci mieszaniny racemicznej, tj. równomolowej mieszaniny dwóch enancjomerów.	☐	☐

Zad. 6. Wykonaj polecenia.

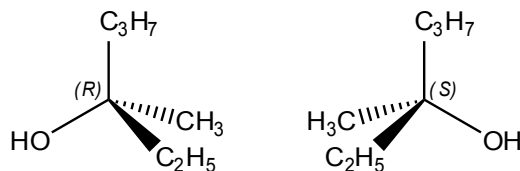
(1) Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż wynik reakcji

(*S*)-3-bromo-3-metyloheksanu z wodą w acetonie.

(*S*)-3-metyloheksan-3-ol (*R*)-3-metyloheksan-3-ol (*S*)-3-metyloheksan-3-ol + (*R*)-3-metyloheksan-3-ol

(2) Wynik wskazany w poleceniu

(1) przedstaw za pomocą wzorów przestrzennych. Jeśli wskazałeś mieszaninę enancjomerów jako produkt reakcji, przypisz konfigurację absolutną każdemu z nich.

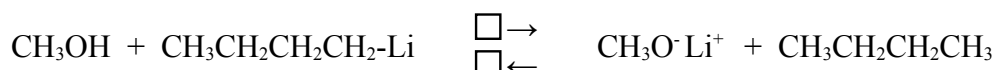
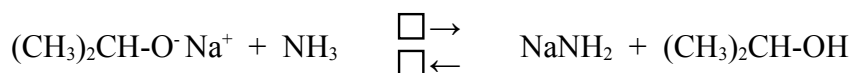
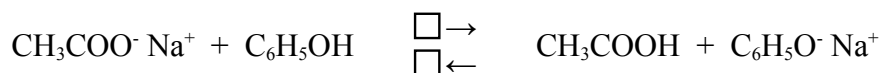
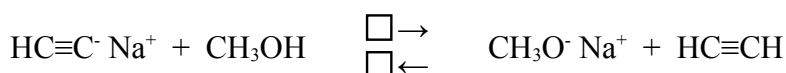

Zad. 7. Wykonaj polecenia.

(1) Podane związki uszereguj pod względem kwasowości **w kolejności od najmocniejszego do najslabszego kwasu**. Pozycję danego związku w szeregu wskaż cyfrą od 1 do 8 przyjmując, że **1** odpowiada najmocniejszemu kwasowi, a **8** odpowiada najslabszemu kwasowi. Odpowiednią cyfrę wpisz w kratkę w kolumnie „**Pozycja w szeregu**”.

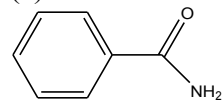
Związek	pK _a	Pozycja w szeregu
CH ₃ OH	15.5	4
NH ₃	35	7
[H ₂ CO ₃]	6.4	2
(CH ₃) ₃ C-OH	18	5
CH ₃ COOH	4.8	1
CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₃	~50	8
C ₆ H ₅ OH	9.9	3
HC≡CH	25	6

(2) Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce wskaż kierunek, w którym jest przesunięty stan równowagi w poniższych reakcjach.

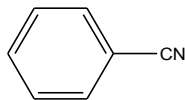
Zad. 8. Przedstaw wzór i nazwę związku, którego hydroliza w środowisku kwaśnym da wskazane produkty.

(a) kwas benzoesowy i chlorek amonu

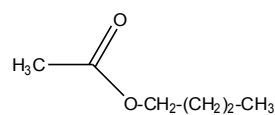
benzamid

lub

benzonitryl

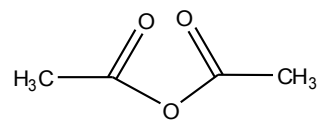
(b) kwas octowy i *n*-butanol

octan *n*-butylu

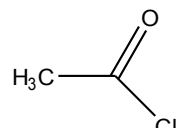
(c) kwas propionowy

1. możliwość

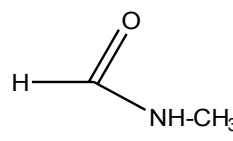
bezwodnik octowy

2. możliwość

chlorek acetylu

(d) chlorek metyloamoniowy i kwas mrówkowy

N-metyloformamid

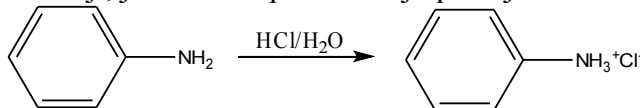
Zad. 9. Mieszaninę *p*-toluidyny i *p*-nitrotoluenu wytrząśnięto z rozcieńczonym roztworem kwasu solnego. Wykonaj polecenia.

(1) Stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż składnik mieszaniny, który w wyniku tej operacji rozpuścił się w roztworze wodnym.

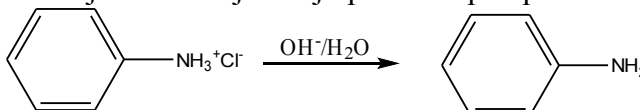
p-toluidyna

p-nitrotoluen

(2) Przedstaw schemat reakcji, jaka zaszła podczas tej operacji.

(3) Przedstaw schemat reakcji odwrotnej do tej uprzednio przeprowadzonej.

Zad. 10. Podaj reagenty i warunki niezbędne do przeprowadzenia danej przemiany. Następnie, stawiając znak „x” w odpowiedniej kratce, wskaż charakter danej przemiany.

Przemiana	Reagenty i warunki reakcji	Charakter przemiany
propan-2-ol → propan-2-on	KMnO ₄ /H ₂ O lub Na ₂ Cr ₂ O ₇ /H ₂ SO ₄ /H ₂ O lub CrO ₃ /H ₂ SO ₄ /aceton/H ₂ O (odczynnik Jonesa) lub chlorochromian pirydyny (PCC, odczynnik Coreya)	☐ utlenianie ☐ redukcja
octan <i>n</i> -propylu → etanol + propan-1-ol	LiAlH ₄ /eter dietylowy (bezwodny)	☐ utlenianie ☐ redukcja
benzaldehyd → alkohol benzylowy	LiAlH ₄ /eter dietylowy (bezwodny) lub NaBH ₄ /śr. wodne lub alkoholowe	☐ utlenianie ☐ redukcja
<i>o</i> -nitrotoluen → <i>o</i> -toluidyna	H ₂ /kat. (Ni, Pd lub Pt) lub metal (Sn, Zn lub Fe)/H ⁺	☐ utlenianie ☐ redukcja
but-2-en → kwas octowy	(1) KMnO ₄ /H ₂ O, ΔT; (2) H ⁺ /H ₂ O	☐ utlenianie ☐ redukcja
propionitryl → <i>n</i> -propyloamina	LiAlH ₄ /eter dietylowy (bezwodny) lub H ₂ /Ni,	☐ utlenianie ☐ redukcja

Zad. 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
/11	/11	/12	/10	/6	/5	/12	/10	/5	/18
Suma egz.			Pr. dom.			Suma			